

17.08.2017

Asia/4

§ 36

Uudenmaan Tehopesu Oy:n hankintaoikaisuvaatimus HKL:n kiinteistöihin, omistamiin pysäkkikalusteisiin ja raitiovaunuihin tehtyjen töhryjen poistopalvelujen hankinnasta

HEL 2017-006762 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esityksessä mainituilla perusteilla hylätä Uudenmaan Tehopesu Oy:n ("Tehopesu") hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan päätöstä 13.6.2017 (16 §) HKL:n raitiovaunuihin tehtyjen töhryjen ja tarrojen poistopalvelujen sekä raitiovaunujen suoja-ainekäsittelyn hankinnasta (hankinnan OSA 2).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ratsula, lakimies, puhelin: 310 35045
jussi.ratsula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä
Hankinta
Lakimies
Siivoustyönvalvoja
Yksikön johtaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaistavaksi vaadittu päätös

Johtokunta on 13.6.2017 (16 §) päättänyt oikeuttaa HKL:n (myös "hankintayksikkö") tekemään puitesopimukset raitiovaunujen töhryjen ja tarrojen poistopalvelusta sekä (hankinnan OSA 2) raitiovaunujen suoja-ai-

nekäsittelystä hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneiltä:

- PSG-Turva Oy
- Länsi-Valu Oy
- Uudenmaan Pinnanpuhaltajat Oy

niin, että

- sopimuskausi on 1.1.2018 – 31.12.2020
- tehtävissä sopimuksissa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- töhryjen ja tarrojen poistotyön raitiovaunuista ja suoja-ainekäsittelyn kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 460.000 euroa (alv 0 %)

Töhryn- ja tarrojenpoistotyötä tilataan sopimuskauden aikana myöhemmin yksilöityihin toimeksiantoihin kokonaistaloudellinen edullisuus huomioon ottaen toimittajalta, jolla on tilaajan kannalta parhaat edellytykset toimeksianton suorittamiseen tilaajan toiminnan edellyttämän tarpeen ja aikataulun sekä toimittajan kapasiteetin mukaan. Tilaaja voi järjestää erillisten toimeksiantojen osalta minikilpailutuksen puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Edellä kuvatusta toimeksiantojen ohjautumisesta voidaan poiketa tapauskohtaisesti perustellusta syystä, esimerkiksi resurssisyys, asiakastuntemus tai toimittajan erityinen asiantuntemus.

Tilaajalla on edellä määritellystä poiketen aina myös mahdollisuus järjestää tarkennetuista ja yksilöidyistä töhryjen poistamista koskevista kokonaisuuksista erillinen avoin tarjouskilpailu.

Hankinta perustui HKL:n tarjouskilpailuun 27H/17, jossa edellä mainittujen tarjoajien kanssa tehdään puitesopimukset kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella. Asianosaisia koskeva päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse 21.6.2017.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Lain vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (1398/2016) ("erityisalojen hankintalaki") 123 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin sovelletaan vastaavasti, mitä hankintaoikaisuista laissa julkisista hankinnoista (1397/2016) ("hankintalaki") 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuk-

sesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee. Päätös edellä mainittuine asiakirjoineen annetaan tiedoksi käyttäen ehdokkaan ja tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa. Käytettäessä sähköistä yhteystietoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on viestin vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa hankintayksikön on merkittävä viestiinsä erikseen tieto viestin lähettämispäivästä.

Päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje voidaan antaa tiedoksi myös postitse kirjeenä siten kuin hallintolaissa säädetään. Ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä niiden lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tehopesu on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen koskien Liikenneliikelaitoksen johtokunnan 13.6.2017 tekemää päätöstä 16 § HKL:n raitiovaunuihin tehtyjen töhryjen ja tarrojen poistopalvelujen sekä raitiovaunujen suoja-ainekäsittelyn hankinnasta (hankinnan OSA 2).

Hankintayksikkö toteaa selvyiden vuoksi, että Tehopesun hankintaoikaisuvaatimus koskee vain hankinnan OSA 2:ta.

Hankintapäätös on antanut hankintapäätöksen Tehopesulle tiedoksi sähköisesti 21.6.2017. Tehopesun hankintaoikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 5.7.2017, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa. Hankintaoikaisuvaatimus ja valituksenalainen päätös ovat esityslistan liitteenä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Postiosoite

PL 2200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

Hankintaoikaisuvaatimuksessaan Tehopesu vaatii, että hankintayksikkö poistaa hankinnan OSA 2:ta koskevan päätöksensä. Lisäksi vaaditaan, että hankintayksikkö joko ratkaisee asian uudelleen siten, että referenssivaatimusta ei sovelleta tarjouspyynnössä esitetystä muodostaan tai vaihtoehtoisesti kilpailuttaa hankinnan kohteen OSA 2:n uudelleen.

Tehopesu perustelee vaatimuksiaan mm. sillä, että erityisalojen hankintalain 86 §:n 7 momentin mukaan ehdokkaan tai tarjoajan teknisestä pätevyydestä voidaan antaa näyttö yhdellä tai useammalla erityisalojen hankintalain liitteessä E luetelluista tavoista hankinnan kohteen luonteen, määrän tai laajuuden ja käyttötarkoituksen mukaan. Lisäksi erityisalojen hankintalain liitteessä E ei edellytetä referenssien osalta tiettyä määrällistä tai ajallista kynnystä. Siinä ei myöskään edellytetä, että referenssikohteiden tulisi olla julkisia, vaan myös yksityiset referenssikohdet kelpaavat liitteen E mukaan referensseiksi. Tehopesun mukaan tältä osin tarjouspyynnössä asetettu vaatimus vähintään kolmesta referenssikohteesta, joiden tulee olla julkisia ja joiden kestoajan tulee olla vähintään yksi vuosi, ei vastaa liitteen E sisältöä.

Edelleen Tehopesu huomautti toimineensa raitiovaunujen töhryjen poistamista sekä suoja-ainekäsittelyä koskevan palvelun tuottajana hankintayksikölle sopimuksen perusteella 7.1.2015 alkaen. Tehopesun mukaan heillä olisi myös lukuisia muita yksityisiä referenssikohteita, mutta tarjouspyynnön sisällön ja referenssivaatimusta koskevan sanamuodon mukaisesti niitä ei hyväksyttäisi referenssikohteiksi.

Vielä Tehopesu väittää, että hankintapäätökseen sisältyisi muotovirhe, sillä päätöksessä ei ole perusteltu erityisalojen hankintalain 114 §:n mukaisesti, miksi asianosaisen tarjous on suljettu pois tarjousvertailusta. Lain 114 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat muun ohella tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet.

Hankintayksikkö toteaa, että Tehopesun väitteiden johdosta selvityksensä seuraavaa:

Tehopesu ei ole tarjouksessaan ilmoittanut tarjouspyynnössä pakollisena vaatimuksena olleita kolmea (3) vastaavaa referenssiä asiakassuhteista kolmen (3) edellisen vuoden aikana. Tehopesu on toimittanut hankintayksikölle vain yhden (1) referenssin. Tämän vuoksi Tehopesu ei ole täyttänyt tarjoajan teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevaa vaatimusta eikä Tehopesua ole sen vuoksi hyväksytty mukaan tarjous-

ten vertailuun. Hankintapäätöksen perusteluissa on myös todettu, että ”Uudenmaan Tehopesu Oy:n tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnön mukaisia vähimmäisvaatimuksia ja suljettiin pois tarjouskilpailusta ennen lopullista tarjouksen vertailua”. Vaikka perusteluissa ei ole nimenomaisesti mainittu, että tarjouskilpailussa poissulkemisessa kysymys on ollut juuri Tehopesun puuttuvista referensseistä, niin tämä peruste on kuitenkin ollut helposti pääteltävissä, mitä osoittaa sekin, että myös Tehopesu on viitannut kyseiseen perusteeseen hankintaoikaisuvaatimuksessaan. Hankintayksikkö toteaa, että hankintapäätös on myös tältä osin ollut riittävästi ja asianmukaisesti perusteltu, eikä hankintapäätöksen sisälly Tehopesun väittämää muotovirhettä.

Hankintalain 81 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan hankintayksikkö voi päätöksellään sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan, joka on laiminlyönyt vaadittavien tietojen antamisen.

Oikeuskäytännössä on todettu (MAO 409/12), että tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia arvioidaan lähtökohtaisesti sellaisina kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle asetettuun määräaikaan mennessä. Tarjoaja kantaa vastuun tarjouksensa sisällöstä ja ilmoittamistaan tiedoista kuin myös puuttuvista tiedoista. Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää, ettei kenellekään tarjoajalle anneta mahdollisuutta parantaa tarjoustaan. Hankintalain mukaan hankintayksikkö voi pyytää ehdokkaita tai tarjoajia täydentämään tai täsmentämään soveltuvuutta koskevia selvityksiä ja muita asiakirjoja. Hankintayksiköllä ei kuitenkaan ole velvollisuutta täydennysten tai täsmennysten pyytämiseen. Täsmennyksiä ja täydennyksiä pyytäessään hankintayksikön on aina huomioitava tarjoajien tasapuolisen kohtelun ja suhteellisuuden vaatimukset.

Hankintayksikkö toteaa, että edellä olevan perusteella tarjoajalla on yksinomainen vastuu tarjouksensa sisällöstä. Hankintayksikön tarjouspyyntö on ollut yksiselitteinen ja kaikki muut tarjoajat ovat sen oikein samalla tavalla ymmärtäneet. Tehopesun tarjouksen puutteellisuus ei ole johtunut tarjouspyynnön epäselvyydestä, joten hankintayksikkö ei voi jälkikäteen ottaa huomioon Tehopesulla mahdollisesti olevia muita referenssikohteita.

Kuten Tehopesukin hankintaoikaisuvaatimuksessaan toteaa, on hankintayksiköllä lain nojalla harkintavaltaa päättää tarjoajien teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevista vaatimuksista. Myös referenssejä on lähtökohtaisesti sallittua vaatia. HKL katsoo, että hankintayksikön asettamaa kolmen (3) referenssin vaatimusta ei voida pitää millään tavoin erityisalojen hankintalain 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla suhteettomana. HKL:n referenssivaatimus on ollut tavanomaisten käytäntöjen ja julki-

sissa hankinnoissa noudatettavien periaatteiden mukainen. HKL:n käsitystä suhteellisuuden vaatimusten täyttymisestä tukee sekin, että kaikki muut tarjouskilpailuun osallistuneet tarjoajat ovat referenssivaatimukset täyttäneet. Hankintayksikkö on siten voinut harkintavaltansa puitteissa asettaa ehdokkaiden soveltuvuutta koskevien referenssien esittämistä koskevan vaatimuksen tarjouskilpailussa toteuttamallaan tavalla.

Johtopäätökset

Hankintayksikkö toteaa, että nyt kyseessä olevassa hankinnassa on menetelty julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden sekä tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti. Tehopesun hankintaoikaisuvaatimus tulee edellä mainituilla perusteilla hylätä perusteettomana.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ratsula, lakimies, puhelin: 310 35045
jussi.ratsula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä
Hankinta
Lakimies
Siivoustyönvalvoja
Yksikön johtaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 16

HEL 2017-006762 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään puitesopimukset töhryjen poistopalvelusta kiinteistöissä ja muissa kohteissa (hankinnan OSA 1) hankinta-asiakirjoista lähemmin

17.08.2017

ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneiltä:

- PSG-Turva Oy
- Uudenmaan Pinnanpuhaltajat Oy
- HP-Pesu Oy

niin, että

- sopimuskausi on 1.10.2017 – 31.12.2020
- tehtävissä sopimuksissa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- töhryjen poistotyön kiinteistöistä ja muista kohteista kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 936.000 euroa (alv 0 %)

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen käyttämään tarvittaessa option töhryjen poistosta raitiovaunupysäkeiltä, raitiovaunuliikenteen sähkönsyöttöasemilta, sähkökeskuksista ja pylväistä, terminaali-alueilta sekä pintojen suoja-ainekäsittelystä.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään puitesopimukset raitiovaunujen töhryjen ja tarrojen poistopalvelusta sekä (hankinnan OSA 2) raitiovaunujen suoja-ainekäsittelystä hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneiltä:

- PSG-Turva Oy
- Länsi-Valu Oy
- Uudenmaan Pinnanpuhaltajat Oy

niin, että

- sopimuskausi on 1.1.2018 – 31.12.2020
- tehtävissä sopimuksissa hinnat ovat kiinteät koko sopimuskauden ajan
- töhryjen ja tarrojen poistotyön raitiovaunuista ja suoja-ainekäsittelyn kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 460.000 euroa (alv 0 %)

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tarvittaessa käyttämään option uuden kaluston suoja-ainekäsittelystä.

Töhryn- ja tarrojenpoistotyötä tilataan sopimuskauden aikana myöhemmin yksilöityihin toimeksiantoihin kokonaistaloudellinen edullisuus huomioon ottaen toimittajalta, jolla on tilaajan kannalta parhaat edellytykset toimeksiannon suorittamiseen tilaajan toiminnan edellyttämän tarpeen

17.08.2017

ja aikataulun sekä toimittajan kapasiteetin mukaan. Tilaaja voi järjestää erillisten toimeksiantojen osalta minikilpailutuksen puitejärjestelyyn valittujen toimittajien kesken.

Edellä kuvatusta toimeksiantojen ohjautumisesta voidaan poiketa tapauskohtaisesti perustellusta syystä, esimerkiksi resurssisyys, asiakas-tuntemus tai toimittajan erityinen asiantuntemus.

Tilaaajalla on edellä määritellystä poiketen aina myös mahdollisuus järjestää tarkennetuista ja yksilöidyistä töhryjen poistamista koskevista kokonaisuuksista erillinen avoin tarjouskilpailu.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Mari Hyvärinen, siivoustyönvalvoja, puhelin: 310 35797